Verksamhetsberättelse 2021 för FOU nu

FOU nu

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning av det gångna året 3
2 Verksamheten 2021 5
2.1 Genomförda projekt och processer 6
3 Medarbetare 14
4 Ekonomi 15
4.1 Resultaträkning 15
5 Verksamheten 2022 16

1 Sammanfattning av det gångna året

Verksamheten har under 2021 på olika sätt, utifrån behov, förutsättningar och intresse i och med praktiken bidragit till omställningen mot en god och nära vård och omsorg. FOU nu har fortsatt fokuserat på stöd till förbättring av kvalitet och effektivitet i vård och omsorg inom äldreområdet samt området personer med funktionsnedsättning (LSS) genom utvecklings-, utbildnings- och forskningsprocesser tillsammans med berörda verksamheter.

Arbeten som genomförts har haft som mål att bidra till mervärde för involverade parter, som därigenom kunnat möjliggöra mervärde för den enskilde (patienter, brukare, anhöriga, närstående eller medarbetare) genom exempelvis:

* Stärkt sammanhållen vård och omsorg genom stöd till och lärande från organisering av lokal samverkan, geografisk samordning

* Lärande och erfarenhetsutbyte vid konferens ”God nära! Hur då?”

* Stärkt regional samverkan för Forskning, Utveckling, Utbildning avseende funktionshinderfrågor i Stockholms län

* Kunskap om samt lokalt utvecklingsarbete kopplat till aktuella forskningsresultat rörande anhörigstöd

* Ökat erfarenhetsutbyte, samverkan samt synliggörande av forskningsresultat genom Nätverk Välfärdsteknologi, IBIC-nätverk och Nätverk Kognitiv sjukdom/demens

* Ökad kunskap om orsaker till återinläggning till slutenvården

* Stärkta lärmiljöer, kvalitet och verksamhetsutveckling i samverkan med verksamheter och lärosäten (Akademisk geriatrik)

* Praktiknära forsknings-och utvecklingsprojekt i samverkan med verksamheter och andra FoU:er om införande av nya arbetssätt, metoder och insatser samt om samverkan för att förebygga ohälsa hos äldre personer

*Stärkt systematiskt kvalitetsarbete för kommunal verksamhet utifrån öppna jämförelser äldre samt LSS

* Stärkta synergier och samverkan mellan FoU:er, socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård i regionen genom etablerande av Regional samverkans- och stödstruktur (RSS) som möjliggör större initiativ, lärande, utveckling och forskning

FOU nu:s delade ägarskap mellan regionen och de sju kommunerna är en framgångsfaktor i arbetet. Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen för 2021 är god.

FOU nu möjliggör en struktur och arena för kontaktytor och möten mellan verksamheter inom och mellan vård och omsorg. Huvuddelen av genomförda och pågående arbeten sker i samverkan mellan kommun och region och mellan olika verksamheter. Genom att utgå från utmaningar och utvecklingsbehov som är grundade i vårdens och omsorgens vardag möjliggör vi gemensamma praktikrelevanta FoU-arbeten som engagerar och genomförs i och av praktiken. Praktikens utmaningar adresseras och verksamheter utvecklas redan under FoU-arbetets gång. Samtidigt bidrar vi till att ny kunskap tas fram utifrån det praktiknära arbetet och synliggörs i den kontext där den sen ska användas och därigenom lättare och snabbare tas upp och används av praktiken. Genom systematik i FoU-arbetet och genom praktikens medverkan och engagemang bidrar vi även till att stärka praktikens kapacitet till att arbeta med systematisk utveckling och till ett nyfiket, vetenskapligt förhållningssätt, vilket möjliggör mer långsiktigt avtryck och ger fördelar i praktiken även bortanför det specifika arbetet. Ägarskapet för den förändring som sedan ska genomföras ligger alltid hos huvudmannen och medverkande verksamheter.

Utvecklingsprojekt som bedrivits har lett till kunskapsökning och forskning. FOU nu har möjlighet att söka externa forskningsmedel, forskarkompetens och forskningssamarbeten i samverkan med andra aktörer. Detta utmynnar i processer samt utvecklingsprojekt som evidensbaseras och kommer verksamheterna till nytta utan att belasta den gemensamma basfinansieringen.

Allt FoU-arbete som engagerar praktiken styrs av ägarnas gemensamma prioriteringar. FOU nu leds av en styrgrupp, bestående av en representant för varje part. En viktig dialog- och samarbetspartner är FoU-rådet. Varje part har representation i FoU-rådet. Stockholms läns sjukvårdsområde är administrativ huvudman för FOU nu.

2 Verksamheten 2021

FOU nu är en forsknings- och utvecklingsenhet i samverkan mellan Region Stockholm (RS) och de sju kommunerna Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Upplands-Bro samt Upplands Väsby. Målsättning med forsknings- och utvecklingsarbete är att stärka förutsättningarna för ökad kvalitet och effektivitet inom vård och omsorg om äldre personer och inom LSS-området för vuxna med funktionsnedsättning.

Verksamheten har under 2021 på olika sätt, utifrån behov, förutsättningar och intresse i och med praktiken bidragit till omställningen mot en god och nära vård och omsorg. Året har fortsatt präglats av coronapandemin, förändrade behov och förutsättningar inom vård och omsorg vilket ställt krav på snabba omställningar och anpassning av FOU nu:s verksamhet för att på bästa sätt bistå, optimera lärande och förbättring.

Verksamheten omfattar hela FoU-området, dvs forskning, utveckling, utvärdering och utbildning (med utbildning avses arbeten relaterade till verksamhetsintegrerat och arbetsplatsförlagt lärande i samverkan med lärosäten). Arbetet som bedrivs är tillgänglig för alla verksamheter, oavsett driftsform, som arbetar inom äldre- och funktionshinderområdet inom ägarkommunerna och RS.

Största delen av FoU-arbetena har involverat både region och kommun/vård och omsorg i samverkan, samtidigt som vissa arbeten har en tydligare regional eller kommunal profil. Medverkan sker i olika grad och kan variera över tid, utifrån behov, förutsättning och intresse. En ägare/verksamhet väljer vilka samarbeten/proceser de vill medverka i samt hur aktivt de vill medverka. Ibland kan en ägare/kommun eller RS-verksamhet utgöra pilotverksamhet för att skapa lärande och erfarenhet innan spridning och implementering sker hos andra.

Genom att FoU-arbetet för stärkt lärande och förbättring av praktiken har utgått från lokala förutsättningar, utvecklingsbehov och utmaningar som synliggjorts tillsammans med involverade parter, har gemensamma praktikrelevanta FoU-arbeten som engagerat och genomförs i och av praktiken möjliggjorts. Arbetet har också möjliggjort praktiknära forskning där ny kunskap tagits fram parallellt med eller efter utvecklingsarbetet, vilket möjliggjort utveckling bortanför det specifika arbetet.

Strukturerade kontaktytor mellan verksamheter och förståelse för varandras uppdrag och förutsättningar har stärkts, vilket är centralt för en sammanhållen vård och omsorg. Samverkan med universitet, högskola, yrkeshögskola och gymnasium har också förekommit i några processer. Inom funktionshinderområdet (LSS) sker samverkan med högskolor, FoU-verksamheter centrumbildningar inom RS.

FOU nu har under 2021 varit en resurs för omvärldsbevakning där den nationella och internationella utvecklingen är viktig som komplement till det som händer regionalt och delregionalt. Samarbete och synergier med regionens FoU-verksamheter (såväl inom området äldre, funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg samt centrumbildningar inom RS) har stärkts.

Regional Samverkans- och Stödstruktur, RSS, etableras i regionen vilket ökar förutsättningarna för regional samverkan och synergier mellan välfärds-FoU:erna och centrumbildningarna i frågor som rör socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård. RSS är en regional aktör i kunskapsstyrningen inom socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård. RSS möjliggör bland annat att samlas i länet kring strategiskt viktiga frågor, utnyttja befintliga resurser på ett mer samordnat och resurseffektivt sätt samt att förbättra förutsättningarna för evidensbaserad praktik inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård i länet.

Under året har dialog förts med Sundbyberg stad som från och med 1 januari 2022 går in som samverkande part i FOU nu. FOU nu:s samfinansiering av RS och kommuner är en starkt bidragande faktor till framgångsrikt organisations- och huvdmannaöverskridande samarbete. Verksamhetens styrgrupp och FoU-råd har sammanträtt vid fyra tillfällen vardera under året.

Arbetet vid FOU nu har utgått från följande prioriterade områden (utan inbördes ordning):

- Stärka samverkan mellan hälso- och sjukvård och omsorg lokalt och bidra till stärkt samverkan utifrån ett regionalt perspektiv
- Stärka kapacitet för systematisk kvalitetsutveckling, implementering och en kunskapsbaserad praktik
- Stärka utveckling av vård och omsorg nära brukaren/patienten i hemmet
- Stärka kompetens, lärande och utveckling

2.1 Genomförda projekt och processer

Utifrån målsättningen att bidra till ökad kvalitet och effektivitet inom vård och omsorg om äldre personer och vuxna med funktionsnedsättning görs bedömningen att måluppfyllelsen är god. Nedan motiveras denna bedömning med beskrivningar av vad som har genomförts och åstadkommits under året.

Sammanhållen vård och omsorg
Flera arbeten har kretsat kring god och nära vård och omsorg och där igenom samverkan och en sammanhållen vård och omsorg. Genom nedanstående arbeten har kapaciteten för samverkan och en mer sammanhållen vård och omsorg stärkts, dels specifikt utifrån aktuella projekt men även generellt till gagn för samverkan i allmänhet. Arbetena har också bidragit till ökad kunskap om förutsättningar för och effekter av sammanhållen vård och omsorg.

Stöd till och lärande från organisering av lokal samverkan, "geografisk samordning"
Under 2021 har FOU nu samverkat med lokala aktörer, SLSO och andra FoU:er för att utifrån lokala omständigheter och lokala prioriteringar stödja och lära från geografisk samverkan mellan exempelvis husläkarmottagningar, hemsjukvård, primärvårdsrehab, geriatrik, ASiH, psykiatri samt kommunen. Fokus har varit har varit att stärka förutsättningarna för att vidmakthålla de fördelar som skett i och med klustersamverkan covid-19.

Utskrivning från sjukhus, LUSen, SIP
Som en del i sammahållen vård och omsorg har FOU nu gett fortsatt stöd till stärkt lokal samverkan kring LUSen med berörda aktörer, utifrån geografisk samordning/"kluster". Formerna för stöd har anpassats efter behov, den lokala kontexten samt utifrån vad andra aktörer gör för att undvika eventuellt dubbelarbete. Ett pilotarbete för utveckling av SIP, bland annat kopplat till LUSen, i samverkan mellan berörda parter, har påbörjats och fortsätter under 2022. En diskussion har förts om efterfrågan och behov av stöd vid införande av LifeCare.

Stöd till och ökad kunskap om närmare samverkan kring sköra äldre mellan husläkarmottagning och hemtagningsteam vid hemgång från slutenvård
FOU nu följt och stöttat uppstarten av pilotarbete rörande närmare samverkan kring sköra äldre vid hemgång från slutenvård, ex mellan husläkarmottagningar med hemsjukvårdsuppdrag och kommunens hemtagningsteam (kommer fortgå under 2022). I samverkan med Siftelsen Stockholms läns Äldrecentrum och motsvarande arbete inom Stockholms stad.

Nätverk Kognitiv sjukdom/demens
Nätverket mellan kommuner och kognitiva mottagningen vid Jakobsbergsgeriatriken, Capio Geriatrik Löwet och Stockholms sjukhem/Brommageriatriken har fortsatt under året. Målsättning är stöd till lokal samverkan, spridning av kunskap samt erfarenhetsutbyte mellan parterna för att inspirera, underlätta och samordna idéer för utveckling av sammanhållen vård och omsorg kring personer med demenssjukdom och

stöd till deras anhöriga. Mötena har övergått till att ske digitalt, totalt 4 möten genomfördes under 2021.

Medverkan vid och bidrag till uppföljning av krishantering och krisledning inom kommun samt Region Stockholm
Under hösten 2020 samt i inledningen av 2021 medverkade FOU nu i en genomlysning för lärande rörande hanteringen av smittspridning covid-19 på Berga vård-och omsorgsboende våren 2020. Målsättningenvar att tillsammans med involverade aktörer bättre förstå hur spridningen av covid-19 kunde bli så stor med många dödsfall till följd bland de boende på Berga. Dessa erfarenheter är tänkta att utgöra grund för lärande, lokalt förbättringsarbete och ökad framtida beredskap.

Även hälso- och sjukvårdens hantering av pandemin har följts undr året. Utifrån krisledning och samordning covid-19 inom närsjukvården har en forskningsstudie om geriatrikens roll och bidrag till Region Stockholms samlade slutenvårdskapacitet under pandemin påbörjats. Inkluderar all geriatrik inom närsjukvården, akutsjukhus samt krisledning inom regionen. Arbetet har skett tillsammans med aktörer inom SLSO samt Karolinska Institutet.

Samverkan för att förebygga försämrad ohälsa hos äldre personer
Ett praktiknära externt finansierat forskningsprojekt som pågått under året (pågår 2021-2024) är ”Samskapad samverkan för att förebygga försämrad hälsa hos äldre – SAMSAS”. För att studera och stödja effektiv och hållbar sammanhållen vård och omsorg följer vi samverkan vid förebyggande och trygghetsskapande insatser i hemmet. Projektet genomförs i flera steg där det inledningsvis kartläggs hur socialtjänsten, sjukvården och civilsamhället samverkar för att hjälpa äldre att behålla sin hälsa så länge som möjligt. I nästa steg ska samverkansmodeller för att förebygga försämrad hälsa samskapas mellan forskare, tillika FOU-medarbetare, och aktörer inom socialtjänst, sjukvård och civilsamhälle. Projektet kommer att bidra till mer kunskap om hur aktörer samarbetar för att förebygga ohälsa hos äldre, men också hur forskning kan bidra till samverkan. Arbetet sker gemensamt med länets äldre-FoU:er.

Orsaker till återinläggning till slutenvård
En annan aspekt av sammanhållen vård och omsorg utgår från behovet av att bättre förstå orsaker till återinläggning till slutenvård. Ett forskningsprojekt med externa medel som beviljades anslag under 2021 är ”Samordning av vård och omsorg efter utskrivning i ett komplext sjukvårdssystem - dagens situation och en möjlig väg framåt”. Forskningsprojektet syftar dels till ökad kunskap om riskfaktorer för återinskrivning efter geriatrisk slutenvård och dels till att ta fram nya arbetsmodeller för att förhindra

återinläggning till slutenvården. 4-årigt forskningsprojekt i samverkan med olika centrumbildningar, Tema Inflammation och Åldrande och Karolinska Institutet.

Systematisk kvalitetsutveckling och kunskapsbaserad praktik

Följa upp, lära från och utveckla "Stärkta strukturer för anpassning och följsamhet vid införande av nya arbetssätt, metoder, insatser"

Ett annat praktiknära externt forskningsprojekt är "Forte Följsamhet och anpassning", med syftet att stärka ett strukturerat sätt att reflektera över balansen mellan följsamhet till den ursprungliga metoden/insatsen/ arbetssättet och anpassningar för att få arbetssättet att fungera optimalt inom verksamheten. Projektet har riktat sig till alla verksamheter inom socialtjänsten.

Under året har de digitala workshoparna avslutats. Intervjuer med deltagare genomförts för att följa upp och lära från workshoparna, analys pågår. Planering har påbörjats för hur arbetet kan utvecklas och sedan erbjudas till socialtjänsten under 2022. Projektet finansieras genom externa projektmedel från Forte, tillsammans med FOU nu, verksamheter inom socialtjänsten, forskare på Karolinska Institutet, FoU Nordväst och Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum.

Öppna jämförelser äldre och LSS

Arbetsmodellen för systematiskt förbättringsarbete genom samverkan utifrån Öppna jämförelser (ÖJ) från tidigare år utvecklas och anpassas utifrån rådande behov. Samtliga kommuner är aktiva i arbetet. Samordning har skett inför inlämning av uppgifter vars resultat sedan sammanställts och diskuterats på analysmöten. Året karaktäriserades av inställda/uppskjutna undersökningar, till följd av pandemin samt på grund av upphandling av enkätleverantörer. Båda grupperna, ÖJ äldre och ÖJ LSS, hade ett gemensamt möte inför inlämning av svar på den kommunövergripande enkäten i februari, samt ett möte för analys av densamma i september. Ett analysmöte gällande brukarundersökning på funktionshinderområdet hölls i december.

Regional samverkan

Stärkt regional samverkan för Forskning, Utveckling, Utbildning avseende funktionshinderfrågor i Stockholms län

Samarbetet inom det regionala nätverket för Forskning, Utveckling/Utbildning avseende funktionshinderfrågor i Stockholms län, har fortsatt. Medverkande parter är Carpe, Habilitering och Hälsa, FoU:er, Akademiskt primärvårdscentrum, Storsthlm samt länsstyrelsen. Nätverket har planerat för att åter göra en gemensam digital minikonferens om det arbete som pågår i länet. Den planeras ske i början av 2022.

Samverkar med Independed Living kring implementering av projekt "artikel -19, indikatorer för självständighet"
Några kommuner har gått vidare med självständighetsarbetet och deltar i Independent Living:s projekt "Artikel 19 som verktyg" där bl a indikatorer för självständighet ska tas fram. FOU nu ingår i referensgruppen och bidragit i dialoger kring utformningen av materialet.

Samverkan och synergier mellan FOU nu och FoU Nordväst
Under året har samverkan och synergier mellan FOU nu och FoU Nordväst stärkts. Verksamheterna flyttade ihop i april och delar nu lokaler på Jakobsbergs sjukhus, vilket stärkt förutsättningarna för synergoer i FoU-arbetena. En dialog om fördjupat samarbete har förts under 2021.

Fortsatt utveckling av Regionala Samverkans och Stödstrukturer samt synergier i kunskapsstyrning kommun och region
FOU nu är en del av Regional samverkans- och stödstruktur, RSS. RSS är en regional aktör i kunskapsstyrningen inom socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård. RSS möjliggör bland annat att samlas i länet kring strategiskt viktiga frågor, utnyttja befintliga resurser på ett mer samordnat och resurseffektivt sätt samt att förbättra förutsättningarna för evidensbaserad praktik inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård i länet. Under 2021 har organisering, styrning, och arbetsprocess utifrån RSS lyfts, dels genom workshop-serie från Storsthlm samt tillsammans med FoU.

Regionalt nätverk kring kognitiv sjukdom/demens
Under året har FOU nu medverkat till att ett regionalt nätverket för kognitiv sjukdom/demens återskapas i länet. Medverkande i arbetsgruppen för nätverket är förutom FOU nu; sammankallande för Kognitiva mottagningarnas nätverk i länet (är även sammankallande för detta nätverk), RPO (regionalt programområde)– äldre, APC (akademinskt primärvårdscentrum) samt Äldrecentrum och Svenskt demenscentrum som återskapat Stockholms läns demensdag.

Idé och syftet med nätverket är att bidra till erfarenhetesutbyte samt stärka samarbetet inom regionen mellan berörda aktörer inom vård och omsorg. Nätverket ska vara ett forum för att sprida information och goda exempel samt lyfta frågor om demens/kognitiv sjukdom som berör hela regionen.

Nätverket hade två möten under 2021 med ca 60 medlemmar från kommunerna (demenssamordnare, MAS, demensteam, anhörigstöd, omdorg/ LSS, bistånd, förebyggande), primärvården (vårdscentral, rehab), kognigiva mottagningar, Carpe, alla länets äldre FoU:er, RPO primärvård, PKC (palliativt kunskapcentrum), Tio Hundra,

kvalitetsregistret Sve Dem och Karolinska Institutet. Nätverket fortsätter sitt samarbete och planerar ha 2 – 4 möten per år samt ev tematträffar.

Vård och omsorg i samverkan med akademi och utbildning

Akademisk geriatrik (AKA-plattformen), stärka kliniska lärmiljöer inom geriatrisk hälso- och sjukvård samt ASiH/SPSV

I nära samarbete mellan verksamheter (oberoende av driftsform) och akademi/utbildning leder FOU nu ett nätverk för AKor (adjungerade kliniska adjunkter) inom geriatrisk verksamhet, ASiH, SPSV, närakuter, kommunal verksamhet och akademin (AKA plattformen). Syftet är att stärka den kliniska lärmiljön för studerande inom geriatrisk hälso- och sjukvård, ASiH/SPSV i länet. Plattformen har bidragit till att andelen berörda kliniker/verksamheter som initierat pedagogiska modeller, studerandeprocessen och student-tät miljö har ökat. Medverkande verksamheter påtalar AKA plattformens katalyserande effekt där flertalet verksamheter i dag har ett större fokus på utbildningsfrågor som en del i vårduppdraget trots rådande situation. Finansieras av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm.

Gemensam VIL-samordning inom geriatrisk hälso- och sjukvård samt ASiH/SPSV

I dialog med privata och landstingsägda geriatriska samt ASIH/SPSV verksamheter i samverkan med representanter från universitet och högskolor inom Region Stockholm har samordning avseende VIL (VIL = verksamhetsintergerat lärande) vidareutvecklats under året. Gemensam VIL-samordnare har kontinuerligt identifierat, etablerat och vidareutvecklat kontakten med etablerade och nya vårdverksamheter samt fungerar som ett nav i beställningen av VIL, enligt beställningsförfarande i regionen. Även uppdrag att stärka vårdens kapacitet att erbjuda högkvalitativ VIL och möjliggöra samverkan och lärande genom bl.a. nätverk mellan involverade verksamheter och lärosäten i frågor om VIL. Genom stärkta strukturer rörande VIL inom berörda verksamheter har förutsättningar för tillgång till VFU ökat genom att flera nya enheter kunnat identifieras och som kunnat initieras till utbildningsåtagandet.Finansieras av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm.

Förberedande arbete rörande kompetens, kompetensutveckling, kompetensförsörjning

I skenet av god och nära vård och omsorg samt utifrån aspekter av ”Kompetens” (i termer av kompetensstrategi, kompetensutveckling, kompetensförsörjning, systematisk färdighetsträning etc.) har FOU nu under 2021 fördjuat sig i dessa olika delar, vad som görs, vilka behoven är och hur FoU kan bidra. För att skapa lärande och goda förutsättningar för kommunerna vid intresse för införande av ”kliniskt träningscentrum”/metodrum har uppföljning påbörjats av pågående initativ.

Samarbete med Vård och Omsorgscollege
Ett annat exempel på vård och omsorg i samverkan med akademi och utbildning är representation och engagemang från FOU nu i Vård och Omsorgscollege. FOU nu samarbetar med lokala college inom ägarnas geografiska område och är vid förfrågan representanter i lokala styrgrupper.

Spridning av kunskap, stöd vid implementering samt lärande nätverk
Metoder för att stödja användning av ny kunskap och förändringsarbete inklusive uppföljning har utvecklats. Stor vikt har lagts vid att möta medarbetare och verksamheter i deras vardag, där forskning och utveckling sker och resultaten används. Lärande nätverk har bedrivits där verksamheter tillsammans lärt av varandra samt utbytt kunskaper och erfarenheter. FOU nu har under året handlett lokala projektledare i ägarkommunerna och inom regionen samt magisteruppsatser, kandidatuppsatser och doktorandarbeten.

Lärande och Erfarenhetsutbyteskonferens "God nära! Hur då?", 8 dec
I december 2021 genomfördes en digital erfarenhetskonferens med samtal kring god och nära vård och omsorg. De samtal som fördes byggde på utmaningar och goda exempel som kommunerna och regionen identifierat tillsammans med FOU nu. Konferensen syftade till öppna, reflekterande, lärande samtal.

Ett 70-tal deltagare från kommuner, regionen, FoU:er, forskare och lärosäten med flera bidrog till att lyfta 8 olika utmaningar och möjligheter. Det berörde bl a lokal samverkan, utveckla stöd utifrån brukarnas behov, att leda personcentrerat utvecklingsarbete, lärdomar från hantering av statsbidrag, erfarenheter från kommunlisering av häls-och sjukvården inom LSS, reflektioner kring vård och omsorg på SÄBO, stategier för säkra och uteckla kompetens.

Anhörigstöd i framkant
Utifrån diskussioner och behov kopplat till anhörigstöd påbörjades ett arbete för utveckling av stödet till anhöriga. En så kallad "kunskapsresa" för anhörigstöd i framkant har startats där kommunerna erbjuds delta för att ta del av aktuell forskning, bidra till att forskningen blir mer praktiknära samtidigt som kommunerna får stöd för eget kartläggnings/utvecklingsarbete. Arbetet sker i samarbete med ett forskarteam vid Hälsohögskolan Jönköping University som bl a forskar kring anhörigkonsulentens, biståndshandläggarens och anhörigas roller, förutsättningar och erfarenheter av anhörigstöd. Deras studie genomförs i Jönköpings och Stockholms län. Forskarna har lång erfarenhet av anhörigstöd.

Arbetets startade med ett orienterande digitalt seminarium för såväl ledning/strateger som anhörigkonslenter och biståndshandläggare mfl. Därefter har två fördjupningsträffar

genomförts under hösten. Arbetet fortsätter med fler fördjupningsträffar under våren och avslutas med ett seminarium för spridning av slutsatser och erfarenheter den 8 juni 2022.

Delaktighet i det digitaliserade samhället
Utifrån diskussioner om välfärdsteknologi initierades ett länsövergripande arbete för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och lärande för att motverka digitalt utanförskap. Den ena delen handlade om att skapa ett forum för dialoger, kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i länet, Stockholms läns FoU:er och forskare från CACTUS, samt andra intresserade (pensionärer, företagare, m fl). Första dialogforum genomfördes 27 maj (ca 180 anmälda), det andra den 23 september (drygt 110 anmälda) och det trejde den 7 december (drygt 60 anmälda deltagare).

Utifrån efterfrågan vid dialogforumet anordnades en särskild tematräff avseende digitalt stöd i hemmet (ca 65 anmälda). Tematräffen resulterade bl a i att två nya nätverk startade i länet; ett för de som ger digialt stöd i hemmet/stöd till äldre i digiala frågor och ett för de inom kommunerna som ansvarar för utveckling och utformning av dessa tjänster. Båda nätverken bedrivs självständigt men håller kontakt med FOU nu.

Den andra delen var att tillsammans med intresserade aktörer och bland annat utifrån resultat från dialogforumen utveckla en forskningsplan som kan användas vid ansökan om forskningsmedel för ett mer omfattande forskningsprojekt. Ansökan skickades in i december 2021, med FOU nu som medsökande.

FoU-cafe, Seminarium Team/teamarbete
Ett digitalt lunchseminarium om team och teamarbete inom vård och omsorg genomfördes i april, med brett medverkande från kommunerna och regionen.

Caféet inleddes med en orienterande presentation av det aktuella kunskapsläget rörande team och teamarbete och fortsatte med ett gemensamt samtal kring deltagarnas intresse och behov av att lära mer om team och teamutveckling samt möjligheter för detta i verksamheterna. Genomfördes i samerbete med forskare på Stockholms universitet.

FoU-cafe, Digitala aktiviteter och träffar för äldre, 3 juni
Ett FoU-café för erfarenhetsutbyte och för att ta del av erfarenheter från bl a Upplands-Bro och Järfälla rörande digitala aktiviteter och träffar för äldre. Medverkade gjorde också Lunds kommun, som startade digitala träffpunkten för seniorer 2020 och blev årets e-hälsokommun 2021.

FoU-cafe, Digital träff om BPSD i hemmet
I samverkan kring demensfrågorna har en återkommande fråga handlat om hur kompetens kring BPDS (beteendemässiga psykiska symtom vid demenssjukdom) kan säkras vid vård och omsorg i hemmet (hemtjänst, anhöriga mfl). Demenssjuksköterska i Solna och demensvårdsutvecklare i Järfälla bidrog med kompetens och goda exempel. Cafeet genomfördes i maj, med ca 40 personer som deltog.

Nätverk Välfärdsteknologi
Nätverket med teamsgrupp har etablerats där alla kommunerna deltar. Under året har 4 träffar hållits.

Nätverk för utveckling av dagverksamhet – demens
Ett nätverk för de i kommunerna som har i uppdrag att utveckla dagverksamhet för personer med demenssjukdom. FOU nu har erbjudit digitala träffar för erfarenhetsutbyte. Nätverket har träffats relativt ofta under året med korta möten där de olika utvecklingsarbetena presenterat sig och gemensamma frågor lyfts. Totalt 10 träffar under året.

Lärande och erfarenhetsutbyte IBIC
IBIC-nätverket har fortsatt utvecklats och har träffats i fyra digitala möten under året där berörda personer från kommunerna medverkat. Träffarna fortsätter att vara ett forum för erfarenhetsutbyte och ett sätt för FOU nu att bidra till spridning av ny information och kunskap från bl.a. Socialstyrelsen och SKR. I ett länsgemensamt lunchseminarium om effekten av IBIC den 12 mars bjöd FOU nu, FoU Nordost, Nestor FoU-center och Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum in deltagarna i de lokala IBIC-nätverken och berörda chefer till ett gemensamt lunchseminarium där Myndigheten för Vård- och omsorgsanlys nya rapport Effekten av IBIC – En utvärdering av arbetssättet Individens behov i centrum i socialtjänsten presenterades av Eva Hagbjer, en av författarna till rapporten. Sammantaget medverkad ca 75 personer från länets kommuner.

3 Medarbetare

Under 2021 har FOU nu haft 11 personer anställda varav sju disputerade, en docent, samt en doktorand. Samtliga medarbetare vid enheten delar sin arbetstid med annan arbetsgivare eller uppdrag. Detta ses som ett viktigt komplement till verksamheten. FOU nu får på så sätt en ytterligare förankring inom äldrevård, äldreomsorg, primärvård, geriatrik, universitet eller intresseorganisation. Utifrån verksamhetens uppdrag strävar FOU nu efter att ha en mångfald av individer med olika kompetenser och perspektiv.

Arbetsmiljön följs kontinuerligt i det systematiska arbetsmiljöarbetet via exempelvis medarbetarenkät, APT och skyddsronder. Eftersom en del arbeten tillsammans med involverade parter bedrivs i projektform (exempelvis genom externa medel) kan antalet årsarbetare vid en specifik tidpunkt variera. Under 2021 hade FOU nu 4,75 årsarbetare.

4 Ekonomi

4.1 Resultaträkning

Resultaträkning 2021 FOU nu Tkr	**Utfall 2021**	**Budget 2021**	**Avvik mot budget**
Patientavgifter	0	0	0
Såld hälso- och sjukvård	0	0	0
Utskrivningsklara patienter	0	0	0
Utomlänsintäkter	0	0	0
Övrig såld hälso- och sjukvård	148	0	148
FOUU-bidrag	5 590	3 840	1 750
Övriga intäkter	1 626	2 080	-454
Verksamhetens intäkter	**7 364**	**5 920**	**1 444**
Personalkostnader inkl förändr sem-/löneskuld	-4 950	-4 100	-850
Köpta primärtjänster	0	0	0
Verksamhetsanknutna tjänster	0	0	0
Läkemedel	0	0	0
Material och varor	-5	-10	5
Hyreskostnader	-437	-430	-7
IT-kostnader	-222	-196	-27
Inhyrd personal	0	0	0
Övriga kostnader	-1 741	-1 184	-557
Verksamhetens kostnader	**-7 355**	**-5 920**	**-1 436**
Avskrivningar	-4	0	-4
Finansnetto	0	0	0
Resultat	**4**	**0**	**4**

Verksamhetens intäkter har under 2021 bestått av FOUU-bidrag som inkluderar basanslag från ägarna, ersättning för arbete rörande AKA-plattform och VIL-samordning (från RS). Intäkten Såld hälso- och sjukvård relaterar till ersättning för utlånad personal i samband med vaccination mot covid-19 under året. Övriga intäkter utgörs exempelvis av statliga stimulansmedel via Storsthlm och RSS från överenskommelsen God och nära

vård, externa forskningsanslag, ersättning för specifika arbeten med ägarna utanför basuppdraget samt intäkter i samband med samlokalisering med FoU Nordväst. Skillnaden mellan budget och utfall för respektive intäkt beror delvis på hur de bokförts. Den sammantagna ökning av intäkter beror på intäkter som tillkommit under året.

Under ”Övriga kostnader” finns utgifter som rör ersättning till Akor (via extern finansiering AKA-plattform från RS), inlåning av personal, samt andra projekt- och arbetsplatsrelaterade kostnader. Ökningen av kostnader jämfört med budget förklaras av kostnader i samband med arbeten som tillkommit eller intentifierats under året.

5 Verksamheten 2022

Under 2022 planeras fortsatt arbete och fördjupning utifrån ägarnas gemensamma fokusområden och nedanstående prioriteringar:

- Stärka samverkan mellan hälso- och sjukvård och omsorg lokalt och bidra till stärkt samverkan utifrån ett delregionalt och regionalt perspektiv
- Stärka kapacitet för systematiskt förbättringsarbete, kvalitetsutveckling, implementering och en kunskapsbaserad praktik
- Stärka utveckling av vård och omsorg nära brukaren/patienten i hemmet
- Stärka kompetens, lärande och utveckling

Håkan Uvhagen, Verksamhetschef FOU nu, 2022-02-07